

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2To/6/2017
Identifikačné číslo spisu:	9516100170
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:9516100170.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Mozner a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obžalovanému Ing. H. G. pre zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí konanom 26. novembra 2018 v Bratislave o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu zo 6. júna 2017, sp. zn. BB-3T/28/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. zrušuje napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vracia vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu zo 6. júna 2017, sp. zn. BB-3T/28/2016, bol obžalovaný Ing. H. G. oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 2. novembra 2016, sp. zn. VII/2 Gv 44/16/1000-26, ktorá bola na neho podaná pre zločiny poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. a subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., ktoré mal spáchať v jednočinnom súbehu tak, že ako starosta obce W., ktorá bola žiadateľom nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) v rámci operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 4 - Odpadové hospodárstvo, predložil 11. novembra 2011 Ministerstvu životného prostredia SR, Nám. L. Štúra č. 1, Bratislava (ďalej len „MŽP SR“) žiadosť o NFP vo výške 621.374,86 eur za účelom realizácie projektu s názvom „Zberný dvor W.“, pričom v rámci povinných príloh k žiadosti o NFP uvedenej pod bodom č. 6, ako doklad o zabezpečení spolufinancovania zo strany žiadateľa, predložil nesprávny doklad označený ako „Uznesenie zo zasadnutia Zastupiteľstva obce W. konaného 22. augusta 2011 v W.“, ktorým nepravdivo deklaroval, že poslanci Zastupiteľstva obce W. 22. augusta 2011 schválili predloženie žiadosti o NFP na projekt „Zberný dvor W.“ s výškou celkových výdavkov na projekt v sume 654.078,80 eur, s výškou celkových oprávnených výdavkov na projekt v sume 654.078,80 eur a s výškou spolufinancovania tohto projektu zo strany žiadateľa z celkových

oprávnených výdavkov v sume 32.703,94 eur, a to aj napriek tomu, že vedel, že poslanci Zastupiteľstva Obce W. takéto predloženie žiadosti o NFP na uvedený projekt, vrátane uvádzaných údajov o výške celkových výdavkov na projekt, celkových oprávnených výdavkov na projekt a výške spolufinancovania projektu zo strany žiadateľa z celkových oprávnených výdavkov a spôsobe financovania projektu 22. augusta 2011 a ani na inom zastupiteľstve obce neschválili, čím takto neoprávnené vytvoril podmienky na schválenie uvedenej žiadosti MŽP SR ako riadiacim orgánom operačného programu, a následne 22. januára 2013 po takomto schválení žiadosti o NFP uzatvoril za Obec W. ako prijímateľa príspevku s poskytovateľom príspevku MŽP SR Zmluvu o poskytnutí NFP č. 030/4.1MP/2013 do výšky 621.374,86 eur tvoreného z prostriedkov Kohézneho fondu a štátneho rozpočtu SR na realizáciu aktivít projektu s názvom „Zberný dvor W.“, na základe ktorej pre obec W. ako prijímateľa tohto príspevku po predložení žiadostí o platbu č. 1, 3, 4, 7 v dňoch 29. júla 2013, 20. augusta 2013, 2. septembra 2013, 6. septembra 2013 v Bratislave vylákal od MŽP SR vyplatenie NFP na účet obce číslo 6905724/5200 vedený v OTP v dňoch 2. augusta 2013, 5. septembra 2013, 14. októbra 2013 finančné prostriedky celkovo vo výške 621.220,96 eur, čím takto Ing. H. G. konal v rozpore s § 19 ods. 1, ods. 3 a § 31 zákona č. 523/2004 Z. z. v platnom znení o rozpočtových pravidlách verejnej správy a v rozpore s podmienkami poskytnutia pomoci vo vzťahu k splneniu kritérií formálnej správnosti - kritérií úplnosti tak, ako sú definované v Príručke pre žiadateľa o NFP z ERDF a KF v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o NFP kód OPŽP-P04-11-3 a v § 13 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov ES v znení neskorších predpisov a poskytovateľovi príspevku Ministerstvu životného prostredia SR, Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava, IČO: 42181810, DIČ: 20223106679, takto spôsobil škodu spolu vo výške 621.220,96 eur, z ktorej prostriedky Kohézneho fondu predstavujú 85% z uvedenej sumy, t. j. 555.829,27 eura a prostriedky štátneho rozpočtu SR 10%, t. j. sumu vo výške 65.391,69 eura, lebo dospel k záveru, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Zároveň podľa § 288 ods. 3 Tr. por. poškodené Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky odkázal s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces.

V odôvodnení tohto rozsudku Špecializovaný trestný súd uviedol, že podľa podanej obžaloby podstata nezákonného konania obžalovaného Ing. H. G. spočívala v tom, že obžalovaný mal predložiť nesprávny doklad, označený ako „Uznesenie zo zasadnutia Zastupiteľstva obce W. konaného 22. augusta 2011 v W.“, ktorým nepravdivo deklaroval, že poslanci obecného zastupiteľstva obce W. 22. augusta 2011 schválili predloženie žiadosti o NFP na projekt „Zberný dvor W.“ s výškou celkových výdavkov na projekt v sume 654.078,80 eur, s výškou celkových oprávnených výdavkov na projekt v sume 654.078,80 eur a s výškou spolufinancovania tohto projektu zo strany žiadateľa z celkových oprávnených výdavkov v sume 32.703,94 eur, a to aj napriek tomu, že vedel, že poslanci obecného zastupiteľstva takéto predloženie žiadosti o NFP na uvedený projekt, vrátane uvádzaných údajov o výške celkových výdavkov na projekt, celkových oprávnených výdavkov na projekt a výške spolufinancovania projektu zo strany žiadateľa z celkových oprávnených výdavkov a spôsobe financovania projektu na zastupiteľstve konanom 22. augusta 2011 a ani na inom zastupiteľstve obce neschválili. Prvostupňový súd zároveň konštatuje, že medzi uznesením z riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva v W. z 22. augusta 2011, konkrétne v uznesení č. 14, bod 4, ktoré vyhotovil Ing. Š. N. (uznesenie prvé v poradí) a uznesením zo zasadnutia zastupiteľstva obce W., konaného 22. augusta 2011 v W., ktoré bolo predložené obžalovaným Ing. H. G. v rámci povinných príloh ku žiadosti o NFP, uvedených pod bodom č. 6 ako doklad o zabezpečení spolufinancovania za strany žiadateľa (uznesenie druhé v poradí), je už na prvý pohľad zrejmý rozdiel. Poukázal pritom na to, že podstatnými náležitosťami uznesenia č. 14, bodu 4 vyhotoveného Ing. N. sú skutočnosti, že (i) obecné zastupiteľstvo v W. na svojom zasadnutí 22. augusta 2011 (ii) schválilo na projekt Zberný dvor (iii) 5% z vlastných prostriedkov obce, a podstatnými náležitosťami uznesenia č. 14, bodu 4 predloženého obžalovaným v rámci povinných príloh ku žiadosti o NFP, uvedených pod bodom č. 6 sú skutočnosti, že (i) obecné zastupiteľstvo v W. na svojom zasadnutí 22. augusta 2011 (ii) schválilo na projekt zberný dvor (iii) 5% z vlastných prostriedkov obce (iv) na spolufinancovanie projektu zo štrukturálnych fondov EÚ, predkladaného v rámci operačného cieľa 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu, prioritnej osi 4 odpadové hospodárstvo, operačný program Životné prostredie (vi) pri výške celkových výdavkov na

projekt: 654.078,80 eura, (vii) výške celkových oprávnených výdavkov na projekt: 654.078,80 eur a (viii) výške spolufinancovania projektu zo strany žiadateľa z celkových oprávnených výdavkov: 32.703,94 eur.

V nadväznosti na to vyslovil prvostupňový súd názor, že pokiaľ by v prejednávanej veci nastal ten najjednoduchší prípad, že by obecné zastupiteľstvo v W. na svojom zasadnutí 22. augusta 2011 a ani na inom svojom zasadnutí vôbec neprejednávalo projekt zberný dvor a neschválilo 5%-né spolufinancovanie projektu z vlastných zdrojov obce, konanie obžalovaného by nepochybne bolo protiprávne, lebo by obžalovaný v rámci podanej žiadosti o NFP dokladoval niečo, čo sa vôbec neudialo. Zároveň dodal, že pri prísne formalistickom hodnotení veci, s poukazom na znenie zápisnice z riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva v W. z 22. augusta 2011 a jej jednotlivých bodov, a najmä 3. bodu Správa starostu, možno podľa Špecializovaného trestného súdu konštatovať, že na predmetnom zasadnutí ohľadom Zberného dvora W. a jeho financovania neodznalo vôbec nič, lebo v jednotlivých bodoch zápisnice niet zmienky o zbernom dvore a jeho financovaní. Vykonané dokazovanie výsluchom obžalovaného a svedkov, ktorých výpovede prvostupňový súd zároveň podrobne hodnotí so záverom o hodnovernosti výpovedí obžalovaného a svedkov V. Š. a M. Ž., však podľa neho preukázalo niečo celkom iné, a to vôľu poslancov získať zberný dvor pre obec, keď podľa zápisnice z rokovania obecného zastupiteľstva dňa 22. augusta 2011 v hlasovaní tento projekt schválili a jednoznačne schválili 5%-né spolufinancovanie projektu obcou, pričom ani jeden zo svedkov - poslancov neprejavil nesúhlas s podaním žiadosti o NFP. Preto citujúc súčasne § 34 a § 35 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka dospel Špecializovaný trestný súd k záveru, že poslanci zastupiteľstva v obci W. svoju vôľu prejavili, avšak nedôsledne písomne zapísali do prvého v poradí uznesenia, a štát v zastúpení príslušným ministerstvom žiadosť obce prijal, skontroloval, schválil, vyplatil príspevok v niekoľkých platbách a následne dokončený projekt aj skontroloval a to bez výhrad a zistených pochybení, pričom zberný dvor dodnes funguje. Z toho potom podľa súdu prvého stupňa vyplýva, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný Ing. H. G. stíhaný.

Ihneď po vyhlásení tohto rozsudku podal proti nemu prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) odvolanie smerujúce proti oslobodzujúcemu výroku, ako aj proti konaniu, ktoré mu predchádzalo, a to v neprospech obžalovaného.

V dodatočne predložených dôvodoch tohto opravného prostriedku prokurátor uviedol, že s rozhodujúcimi skutočnosťami, uvedenými v napadnutom rozsudku Špecializovaného trestného súdu sa nestotožňuje a konštatuje, že ich mylné ponímanie a vyhodnotenie týmto súdom viedlo k nezákonnému oslobodzujúcemu rozsudku. Na rozdiel od prvostupňového súdu tvrdí, že výpovede obžalovaného Ing. H. G. sú podľa neho v relevantných častiach nepravdivé, čo považuje za prirodzenú súčasť obhajoby obžalovaného. Naopak, za úplne vierohodné, pravdivé a autentické pokladá prokurátor výpovede siedmych poslancov obecného zastupiteľstva W., a to najmä tých štyroch, ktorí sa zasadnutia obecného zastupiteľstva dňa 22. augusta 2011 priamo zúčastnili, t. j. Š. N., U. Š., M. Z. a M. Z.. Zdôrazňuje, že všetci títo svedkovia vypovedali zhodne, že o danom projekte, najmä o výdavkoch naň, neboli starostom vôbec informovaní, mali len všeobecné a okrajové informácie o zámere obce vybudovať zberný dvor a o päťpercentnej spoluúčasti obce na jeho financovaní, bez konkrétnejšej sumy tejto spoluúčasti. Zároveň podčiarkuje, že práve v intenciách týchto (podľa prokurátora) pravdivých výpovedí bola spísaná prvá verzia uznesenia obecného zastupiteľstva W. z 22. augusta 2011, ktorú na znak súhlasu riadne podpísal aj obžalovaný Ing. H. G., a teda nemal voči tejto verzii uznesenia, ktoré neobsahovalo žiadne číselné údaje o hodnote projektu a jeho spolufinancovaní obcou, žiadne výhrady. Výpovede uvedených štyroch priamych svedkov sú podľa prokurátora v zhode s týmto listinným dôkazom, ktorý ich objektivizuje. Výpovede týchto svedkov ďalej objektivizujú ďalší poslanci obecného zastupiteľstva W., a to Ing. M. F., T. Z. a H. G., ktorí sa síce zasadnutia obecného zastupiteľstva W. 22. augusta 2011 nezúčastnili, avšak aj oni vypovedali, že o projekte Zberný dvor od starostu obce - obžalovaného Ing. H. G. od roku 2011 až do konca roku 2013, t. j. do rozdania brožúrok o tomto projekte, nemali žiadne konkrétnejšie vedomosti a o výdavkoch naň sa dozvedeli až z týchto brožúrok. Ďalej poukazuje na to, že konkrétna a zhodná reakcia všetkých týchto poslancov bola taká, že konšatovali predraženosť a nekvalitu daného projektu a iniciovali kontrolné opatrenia. Z uvedeného je podľa prokurátora zrejmé, že starosta obce W. -

obžalovaný Ing. H. G. približne tri roky pred poslancami obecného zastupiteľstva zatajoval hodnotu daného projektu z dôvodu jeho predraženosti a preto o jeho hodnote a výdavkoch neinformoval poslancov obecného zastupiteľstva W. ani na zasadnutí obecného zastupiteľstva 22. augusta 2011 tak, ako o tom vypovedajú vyššie uvedení poslanci, ktorí na ňom boli prítomní. Práve z tohto dôvodu potom podľa názoru odvolateľa obžalovaný predložil poskytovateľovi NFP inú verziu uznesenia obecného zastupiteľstva W. z 22. augusta 2011, teda verziu odlišnú od jej schválenia poslancami, t. j. s už uvedenými predraženými výdavkami, pretože si bol vedomý, že bez týchto dodatočne ním dopísaných údajov by daný projekt poskytovateľom schválený nebol, pričom poukázal na podklady Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k formálnej správnosti a kontrole projektu. Zároveň zdôraznil, že zatajovanie nákladov projektu, a teda nesprávnosť verzie uznesenia obecného zastupiteľstva W. z 22. augusta 2011 predloženého poskytovateľovi NFP plynie podľa neho aj z toho, že tento najvýznamnejší a najdrahší projekt obce W. nebol nikdy v priebehu troch rokov predmetom samostatného bodu programu zasadnutia jej obecného zastupiteľstva, na rozdiel od iných, menej závažných bodov, ale len súčasťou správ starostu, spolu s ďalšími skutočnosťami uvedenými v týchto správach. Zároveň práve predraženosť projektu bola podľa prokurátora základným a ťažiskovým dôvodom spomínaného zatajovania konkrétnejších informácií o tomto projekte obžalovaným Ing. H. G. pred poslancami obecného zastupiteľstva W.. Preto v okamihu, keď sa na hlavnom pojednávaní od svedka dozvedel o existencii vládneho auditu (týkajúceho sa predmetného projektu, pozn.), tento si od jeho vyhotoviteľa zabezpečil a navrhol ho v súlade s § 269 Tr. por. prečítať, čomu však Špecializovaný trestný súd nevyhovel. Z tohto dôvodu predložil tento audit Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spolu s návrhom na jeho prečítanie podľa § 269 Tr. por.

V zásade na základe uvedeného považuje prokurátor usvedčujúce výpovede siedmych svedkov (poslancov obecného zastupiteľstva W.) za vierohodné, tvrdiac, že ak všetci títo vypočúvaní svedkovia, ktorí sú vyššieho veku, vypovedali ku konkrétnym udalostiam, najmä udalostiam z 22. augusta 2011, t. j. po približne šiestich rokoch, za pomoci poznámok a po nahliadaní do zápisníc zo zasadnutí obecného zastupiteľstva, potom tak vypovedali úplne prirodzene, autenticky a pravdivo. Naopak, za nepravdivé, až krivé, považuje prokurátor výpovede svedkýň V. Š. a M. Ž.L., a to najmä z toho dôvodu, že svedkyne vypovedali v rozpore s uvedenými usvedčujúcimi výpoveďami a skutočnosťami, až neprirodzene presne si spomínali na udalosti práve z 22. augusta 2011 (po približne šiestich rokoch), pričom svedkyňa M. Ž. si presne pamätala údajne uvádzané skutočnosti týkajúce sa projektu, avšak dátum 770. výročia obce W., ktorý bol najpodstatnejším bodom zasadnutia obecného zastupiteľstva 22. augusta 2011, si nepamätala. Svedkyňa V. Š. podľa prokurátora vypovedala nepravdivo aj z toho dôvodu, že zamestnancom obce W. je jej syn.

V závere podaného odvolania prokurátor uviedol, že je síce pravdou, že voči výstavbe Zberného dvora W. nemal výhrady žiaden poslanec tejto obce, avšak len za predpokladu, ak by bola výstavba tohto projektu predmetom ich riadneho informovania zo strany starostu obce - obžalovaného Ing. H. G. a v súlade so zásadami hospodárnosti. Práve preto, že obžalovaný si bol podľa odvolateľa vedomý predraženia daného projektu a jeho možného neschválenia poslancami obecného zastupiteľstva, uchýlil sa k úskoku tým, že poslancom obecného zastupiteľstva nepodával relevantné informácie o tomto predraženom projekte v priebehu rokov 2011 až 2013 a poskytovateľovi NFP predložil inú verziu uznesenia zo zasadnutia obecného zastupiteľstva W. z 22. augusta 2011, než ako bola v skutočnosti schválená. Ak by totiž obžalovaný predložil skutočne schválenú verziu, uvedený projekt obce by bol zrejme neúspešný. Za daných okolností obžalovaný podľa prokurátora žalované trestné činy spáchal.

V podstate z týchto dôvodov prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju tento v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný Ing. H. G. sa k odvolaniu prokurátora písomne vyjadril prostredníctvom svojho obhajcu. V tomto vyjadrení poukázal na to, že podané odvolanie prokurátora neobsahuje žiadne skutočnosti, ktoré by Špecializovanému trestnému súdu neboli známe z priebehu doterajšieho konania. Prokurátor

opakovane zotrval na dôvodoch uvedených v obžalobe, ako aj v záverečnom návrhu, ničím nespochybnil odôvodnenie napadnutého rozsudku, zotrval na fikcii o predražení projektu „Zberný dvor W.“, o nesprávnom predložení dokladu - uznesenia zo zasadnutia obecného zastupiteľstva obce W. z 22. augusta 2011 a z toho vyplývajúcom vylákaní dotácie od MŽP SR a vyplatení dotácie na jeho realizáciu. Podľa názoru obžalovaného prokurátor neakceptoval argumentáciu obhajoby i Špecializovaného trestného súdu o tom, že predmetom žalovaného skutku nie je predrazenie projektu pred jeho schválením, ani po jeho ukončení. Nadriadené štátne orgány pred rozhodnutím o poskytnutí dotácie - pred uzavretím zmluvy, ako aj po ukončení Projektu „Zberný dvor W.“ - opakovane vykonali kontroly a nezistili žiadne nedostatky. Prokurátor v podanej obžalobe, v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní, ako aj v podanom odvolaní poukazuje podľa obžalovaného na to, čo nie je predmetom žalovaného skutku, keď neustále opakuje predrazenie projektu, i keď v podanej obžalobe takéto konanie obžalovaného neuvádza. Z dôvodu zachovania totožnosti skutku uvedeného v podanej obžalobe, v uznesení o začatí trestného stíhania, ako aj v uznesení o vznesení obvinenia potom podľa obžalovaného Špecializovaný trestný súd nevykonával dôkaz prečítaním vládneho auditu v súvislosti s predražením projektu, keďže v opise konania obžalovaného, ani v obžalobnom návrhu sa nespomína zámer - úmysel páchatel'a predražiť projekt, seba alebo iného obohatiť. Príslušný štátny orgán požiadavku žiadateľa prijal a v procese skúmania splnenia podmienok projekt nepovažoval za predražený.

Podľa názoru obžalovaného prokurátor navyše zľahčuje precízne odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu odkazom na jeho „právne úvahy“, hoci podaná obžaloba ani odvolanie prokurátora podobné právne úvahy neobsahujú. Špecializovaný trestný súd v odôvodnení svojho rozsudku (v zhode s obhajobou) konfrontoval skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba, so znením skutkových podstát žalovaných trestných činov a dospel k záveru, že jeho právna kvalifikácia nemá oporu v skutku, pre ktorý bola podaná obžaloba. V tejto súvislosti obžalovaný zdôraznil, že zberný dvor bol zrealizovaný v súlade so schváleným projektom, slúži svojmu účelu, poskytnuté finančné prostriedky neboli použité na iný účel, nebola vytvorená možnosť ich sprenevery ani neboli protiprávne zadržané. Na takomto skutkovom a právnom základe už samotné vznesenie obvinenia a podanie obžaloby bolo podľa jeho názoru nezákonným zásahom do základných ľudských práv garantovaných (nielen) Ústavou Slovenskej republiky.

V tejto súvislosti poukázal obžalovaný aj na to, že ani jeden poslanec svedčiaci proti nemu nepožadoval vysvetlenie o výške vlastných finančných prostriedkov a uspokojil sa len s percentuálnym vyjadrením, a to aj napriek tomu, že ide o občanov s vysokoškolským, resp. stredoškolským vzdelaním a s dlhoročnými skúsenosťami vo funkciách poslancov obce. Obžalovaný tiež upriamil pozornosť na to, že svedkovia pri svojich výsluchoch nevypovedali samostatne o tom, čo je im známe o trestnom čine, páchatel'ovi a okolnostiach dôležitých pre trestné konanie tak, ako to predpokladá § 127 a nasl. Tr. por., pretože ich výpovede boli vopred pripravené, naučené pracovníkmi NAKA, z ktorých jeden bol poradcom poslankyne D.. Na hlavnom pojednávaní mali svedecké výpovede pripravené aj v zhodných šanónoch modrej farby a na otázky, na ktoré nemali pripravenú odpoveď, zhodne odpovedali, že si nepamätajú. V priebehu výsluchov svedkovia nazerali do svojich poznámok, do zápisníc a pod. Na druhej strane, výpovede svedkov svedčiacich v prospech obžalovaného boli jednoznačné, presvedčivé, a to aj napriek tomu, že prokurátor im už v obžalobe hrozil postihom za krivú výpoveď, čo zopakoval aj v podanom odvolaní. Predmetnú hrozbu však podľa obžalovaného opomenul použiť vo vzťahu ku všetkým svedkom.

V závere svojho vyjadrenia obžalovaný uviedol, že pri získaní prostriedkov na realizáciu projektu nemusel nikoho uvádzať do omylu, nepotreboval získavať prostriedky podvodným konaním a rovnako tak nemusel pred občanmi, ani pred poslancami zatajovať náklady. Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako odvolací súd preskúmal na podklade uvedeného odvolania, ktoré podala oprávnená osoba včas, v súlade s § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal prokurátor odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Po takto vykonanom prieskume dospel k záveru, že

podané odvolanie je dôvodné jednak preto, že prvostupňový súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, v dôsledku čoho je oslobodzujúci výrok napadnutého rozsudku chybný, a tiež preto, že na objasnenie pochybností o správnosti jeho skutkových zistení treba vykonať ďalšie dôkazy [§ 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por.].

Úvodom považuje odvolací súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že ak sa pri rešpektovaní zásady posudzovania totožnosti skutku preukáže, že sa obžalovaný dopustil konania popísaného v obžalobe, stal sa skutok, pre ktorý je stíhaný, a nemožno ho oslobodiť spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. por. A hoci pre použitie tohto oslobodzujúceho dôvodu nie je nutné, aby sa nestalo nič z tohto, čo je uvedené v popise skutku obžaloby, možno ho uplatniť iba vtedy, ak nebolo dokázané, že sa stalo to, čo tvorí podstatu skutku.

Z popisu skutku v obžalobe vyplýva, že jeho podstata spočíva v tom, že obžalovaný mal ako starosta obce v rámci povinných príloh k žiadosti o poskytnutie NFP predložiť podľa prokurátora nesprávny doklad „Uznesenie zo zasadnutia Zastupiteľstva obce W. konaného 22.8.2011 v W.“, keďže uznesenie v takomto znení poslanci obecného zastupiteľstva nikdy neschválili, čím mal neoprávnené vytvoriť podmienky na schválenie žiadosti a poskytnutie NFP v celkovej výške 621.220,96 eura. Pritom v zhode s vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku sám konštatuje, že znenie uznesenia z riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva v W. z 22. augusta 2011 vyhotovené Ing. Š. N. (poslancom povereným jeho zapísaním, pozn.) je na prvý pohľad rozdielne od uznesenia, ktoré bolo predložené obžalovaným v rámci povinných príloh k žiadosti o NFP, a zároveň správne poukazuje na podstatné rozdiely. Už preto nemôže obstať jeho záver, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, keďže podstata konania, pre ktoré bol obžalovaný postavený pred súd, sa aj podľa neho zjavne stala, a jeho úvahy vedúce k oslobodeniu obžalovaného by v prípade ich správnosti zodpovedali skôr dôvodu oslobodenia podľa § 285 písm. b) Tr. por., že skutok nie je trestným činom. Tu je však potrebné zdôrazniť, že zákonodarcu schválením zák. č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon opustil dovtedajšie materiálne ponímanie trestného činu a nahradil ho formálnym chápaním, ktoré podľa neho lepšie zabezpečí ústavnú zásadu rovnosti pred zákonom a umožní orgánom činným v trestnom konaní a súdu sústrediť sa na základné otázky trestného konania, a to zistenie trestného činu a jeho páchatel'a. Z aktuálnej definície trestného činu ako formálnej kategórie potom vyplýva, že ak páchatel' svojim konaním naplní zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu, je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a súdu vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť postupom podľa Trestného poriadku; materiálny korektív v podobe nepatrnej závažnosti, resp. u mladistvých malej závažnosti, možno uplatniť iba rozsahu § 10 ods. 2 Tr. zák. a § 95 ods. 2 Tr. zák., teda v zmysle platnej a účinnej zákonnej úpravy, len pri prečinoch (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 96/2014).

V kontexte uvedeného je potom potrebné zdôrazniť, že Ing. Š. N. vyhotovené uznesenie č. 14 bod 4 prijaté na riadnom zasadnutí obecného zastupiteľstva 22. augusta 2011 v znení „- na projekt „Zberný dvor“ - 5% z vlastných prostriedkov obce“ autorizovali svojimi podpismi nielen overovatelia M. Z. a M. Z., ale aj obžalovaný ako starosta. Je pritom irelevantné, či v rámci rokovania, ktoré prijatiu predmetného uznesenia predchádzalo, boli oboznámené aj výdavky na tento projekt, včítane výšky spolufinancovania. Obžalovaný ako starosta obce bol totiž oprávnený v prílohe žiadosti o NFP predložiť ako doklad o zabezpečení spolufinancovania zo strany žiadateľa uznesenie obecného zastupiteľstva iba v tom znení, v akom bolo vyhotovené a príslušnými osobami (včítane neho) podpísané. Preto, ak obžalovaný v prílohe žiadosti o NFP predložil listinu označenú ako „Uznesenie zo zasadnutia Zastupiteľstva obce W. konaného 22.8.2011 v W.“ opatrenú odtlačkom pečiatky obce a jeho podpisom, ktorej obsah však (podľa zistení súdu prvého stupňa) nezodpovedá zneniu obecným zastupiteľstvom prijatého uznesenia, predložil podľa odvolacieho súdu nie nesprávny ale falšovaný doklad. Za taký totiž treba považovať každý nepravý doklad, ktorý má vzbudiť zdieľanie, že bol vydaný príslušným orgánom predpísaným spôsobom. Pokiaľ dnes obžalovaný tvrdí, že uznesenie bolo prijaté v znení, v ktorom ho predložil, a nie v znení, v akom bolo obecným zastupiteľstvom vyhotovené, žiada sa, odhliadnuc od toho, že ani v takom prípade nebol podľa najvyššieho súdu oprávnený jeho znenie sám zmeniť, dodať, že obžalovaný doposiaľ presvedčivo nevysvetlil, prečo potom takto vyhotovené uznesenie sám podpísal.

Obzvlášť, ak bez jeho podpisu by nebolo vykonateľné a pokiaľ by ho obecné zastupiteľstvo v tomto znení do dvoch mesiacov od schválenia opätovne nepotvrdilo, stratilo by platnosť (§ 12 ods. 11, § 13 ods. 6, ods. 8 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov). Odvolací súd sa pritom stotožnil aj s výhradami prokurátora voči spôsobu, akým súd prvého stupňa hodnotil výpovede jednotlivých svedkov. Aj podľa názoru najvyššieho súdu prvostupňový súd na jednej strane preceňuje fakt, že svedkovia - poslanci obecného zastupiteľstva pri výpovediach pred ním, t. j. takmer šesť rokov od popisovaných udalostí, používali poznámky a ďalšie podklady bez toho, aby označil z dokazovania plynúci konkrétny motív týchto svedkov vypovedať nepravdivo, a na strane druhej prehliada nezrovnalosti vo výpovedi svedkyne M. Ž., na ktoré poukázal odvolateľ, a tiež možnú vyššiu mieru lojality tejto svedkyne a svedkyne V. Š. voči obžalovanému, ktorý je stále starostom obce W., plynúcu z toho, že obe a syn posledne menovanej sú zamestnancami obce.

Napokon ak prokurátor namieta, že súd prvého stupňa nevyhovel jeho návrhu na vykonanie dôkazu prečítaním vládneho auditu, ktorý zabezpečil, aj v tomto smere mu treba prisvedčiť. Podľa § 119 ods. 1 písm. b) Tr. por. sa v trestnom konaní dokazuje nielen to, kto skutok spáchal, ale aj z akých pohnútok. Preto pokiaľ prokurátor tvrdí, že pohnútkou konania, ktoré kladie obžalovanému za vinu, bola jeho snaha zatajiť predrazenie projektu, nemožno jeho dôkazný návrh, ktorým sa snaží toto tvrdenie preukázať, považovať za neopodstatnený. Aj keď je nutné súhlasiť s prvostupňovým súdom v tom, že ak prokurátor už v odôvodnení obžaloby tvrdil, že obžalovaný včas neinformoval poslancov obecného zastupiteľstva evidentne preto, že predmetný projekt bol predražený, malo sa to odraziť aj v tzv. skutkovej vete obžaloby. Prípadne doplnenie popisu skutku o skutočnosti vyjadrujúce pohnútku konania obžalovaného však v žiadnom prípade nemajú vplyv na (ne)zachovanie jeho totožnosti, ako v napadnutom rozsudku naznačuje Špecializovaný trestný súd a vo svojom vyjadrení tvrdí obžalovaný. Na druhej strane ani vykonanie prokurátorom navrhnutého dôkazu neznamená, že si prvostupňový súd osvojí jeho skutkové tvrdenia týkajúce sa pohnútky.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že na podklade odvolania prokurátora zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Pritom okrem doplnenia dokazovania v uvedenom smere sa prvostupňový súd bude musieť pri novom rozhodovaní dôsledne vysporiadať aj s vyššie označenými - pre rozhodnutie významnými okolnosťami, ktorým nevenoval náležitú pozornosť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.